

jave učiteljstva potom c. kr. deželnega predsedstva odpošljejo na Najvišje mesto. — Poročili o vojno-pomožni akciji dobave cenejše in trpežne obutve in pa cenejšega mesa mestnemu učiteljstvu se vzame na znanje in se obenem sklene na t. z. zadevni naklonjenosti in uspešni pomoči izreči pismeno zahvalo g. deželnemu glavarju, deželnemu odboru in tvrdki K. Pollakovi v Ljubljani. Na znanje se vzame poročila o nadzorovanju mestne nemške deške šole, za seboj deške štirimrazrednice nemškega društva in zasebne deške in dekliške štirimrazrednice ljubljanskega šolskega kuratorija v šolskem letu 1916-17, ki jih je predložiti c. kr. deželnemu šolskemu svetu. Na znanje se vzame poročilo o že izvršenih pripravah za razširjenje pouka na javnih mestnih ljudskih šolah v šolskem letu 1917-18 in se poveri podrobna izvedba nastanitvenega načrta vodstveni konferenci interesiranih šol, ki naj jo potem c. kr. mestni šolski svet končno uveljavi. Prošnje neke učiteljice za vštete provizorne službene dobe na mestnem dnevnem zavetišču v učiteljsko službeno dobo je c. kr. deželnemu šolskemu svetu predložiti priporočilno. Ko se pojasni še neko interno vprašanje, zaključil predsednik, sejo, ker se nihče več ne oglasi za besedo.

—r— Iz ljudskošolske službe. Začasna učiteljica na slovenski osemrazredni dekliški ljudski šoli pri Sv. Jakobu v Ljubljani Albina Svetkova je imenovana za stalno učiteljico na mestni nemški osemrazredni dekliški ljudski šoli v Ljubljani; stalno je nameščen pomožni učitelj Vaclav Skube v Preloki; začasno sta vpokojena učitelj Henrik vitez Turzansky v Koprivniku in učiteljica Hermina Sirmikova na Breznici.

—r— Učiteljstvo ob. h. c. kr. rudniških ljudskih šol v Idriji je sedaj tudi uvrščeno v službeno pragmatiko državnega učiteljstva. S tem je desetletja trajajoča pravda tega učiteljstva končno vendar ugodno in pravično rešena. To učiteljstvo ne bo poslej več samo po dekretih in dolžnostih enako državnim uradnikom, ampak jim bo enako tudi po plači in pravicah. Počasi le zmaguje pravica v kljub vsem zaprekam in nasprotjem. Za to zmagavo pravice si je pridobil posebnih zaslug g. drž. poslanec dr. Vladimir Ravnihar. Tudi naša Zaveza je bila pred leti poslala državnoborskim klubom poziv, da se zavamejo za učiteljstvo c. kr. rudniških šol v Idriji, da uvrste v službeno pragmatiko za državne učitelje. Zadeva je šele sedaj ugodno rešena.

Štajerske vesti.

—š— Slov. otroški vrtec v Gabrjih pri Celju je imel ob sklepu šolskega leta 1916-17 obiskujočih 51 otrok, in sicer 24 dečkov in 27 deklic. — Januarja in februarja je bil vrtec zaradi infekcijskih bolezni zaprt. Tudi huda zima je ovirala reden obisk. — Za Miklavža so bili otroci obdarovani z raznim pecivom in zimskimi oblaci. — Največji dobrotnik vrtečev je bila občina okolica Celje. — Vzdržuje zavod Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. — Kot vrtnarica je nastavljena tov. Marica Poglajen-ova, kise marno trudi za dobrobit tega za celjsko okolico dokaj važnega zavoda. — Ta vrtec je prideljen vodstvu okoliške deške ljudske šole v Celju.

—š— Društvo „Selbsthilfe der Lehrerschaft Steiermarks“. Umrli sta društvena člana: dne 26. aprila Josip Bunte in 29. junija Elizabeta Serajnikova. To sta 152. in 153. smrti slučaj. Prispevek po 4 K naj se vplača začetkom avgusta. — Odbor.

—š— Neenakomerno rekviriranje šolskih poslopij. Poslanec dr. Benkovič in tovariši interpellirajo domobranskega in naučnega ministra zaradi neenakomernosti pri rekviriranju šolskih poslopij na Spodnjem Štajerskem, posebno v Brežicah, Laškem v Ptuj u. i. v vojaške namene.

—š— Vojno odlikovanje. S srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda je bil naknadno odlikovan tov. Adolf Rosina v Ormožu. Bil je v začetku vojne poklican k vojakom; služil najprej pri 10. pohodnem bataljonu, pozneje pri neki gorski brigadi na jugozapadnem bojišču kot računski podčastnik, kjer je zbolel, dobil za okrevalje enoletni dopust, ter bil slednjič odpuščen kot invalid in nesposoben za vojaško službo. Čestitamo na odlikovanju!

Istrske vesti.

—i— Koprsko učiteljske premestijo septembra tekočega leta nazaj v Koper; z novim šolskim letom se otvorijo vsi letniki.

Splošni vestnik.

Podpišemo z obema rokama! — Uredništvo graške „Pädagogische Zeitschrift“ piše v zadnji svoji številki z dne 10. julija t. l. o — odlikovanjih. Podamo notico

v prevodu. Glasi se: „Vsak velepotezno misleč človek naj bi bil prav za prav vzvišen nad tem, da bi pokladal kaj važnosti na razna odlikovanja, ali pa da bi tista jemal kot merilo svojim dejanjem. Tako mišljenje seve pa se otežkuje po dejstvu, da naša javnost žal nima tolikanj razsodnosti, da bi ne uvaževala bogve kako takih ničnih vnanosti, kot so redi, naslovi i. dr. Ravno zaradi tega pa dobiva ta stvar drugo veljavo. Zato pa bi bilo nujno potrebno ter v interesu stanovskega ugleda ljudskega vzgojitelja, da se ob podelitvi odlikovanj primerno upošteva ta predpogoja. Merilo slehernemu odlikovanju in tudi stopnji tistega naj bi bila zgolj le istinita zasluga odlikovanca, ne pa činovni red, javna služba, ki jo zavzema, plemstvo i. dr. Kolikor časa pa se to ne godi — in to bo še trajalo dolgo — si bosta v nasprotju stopnja zasluge in stopnja odlikovanja; vsaj večidel. Ako se pa to ne da predrugačiti, potem bi bilo za marsikateri stan, ki ob svojem poklicu rabi močno avtoriteto, resnično bolje, če ob plohi raznih odlikovanj ostane — suh, nego pa da se ga dotakne le par ničevih kapljic.“

Novi nemški državni kancler. Nemški državni kancler dr. v. Bethmann-Hollweg je zaprosil odpust iz svojih služb. Cesar je demisijo sprejel in podelil odstopivšemu kanclerju zvezdo velikih kmturov kraljevskega hišnega reda Hohenzolernceve ter obenem imenoval državnega podtajnika, pravega tajnega svetnika dr. Michaelisa za državnega kanclerja, predsednika državniminstva in ministrstva zunanjih zadev. — Dr. Jurij Michaelis je v 60. letu. Govori se o njem, da je jako odločen in samostojen mož, ki hitro prodre v jedro vsake stvari.

Objava. Radi obrane svoje časti, ugleda i dobra glasa, izdati će potpisani u svoje vrijeme knjižicu pod naslovom:

„Istarski, za učiteljstvo i svećenstvo uopće, spomena vrijedni dogodjaji, s dodatkom: „Čudni zahtjevi ili ultimatum jednog popa tršćansko-koparske biskupije, s teškim posljedicama.“

Preporuča se nabaviti knjižicu gg. kolegama, kolegicama, gg. biskupima, svećenicima, crkvenim i duhovnim redovima; gg. orguljašima, a i drugim ljudima.

Materijalna će dobit biti namijenjena u dobrotvorne svrhe.

Sv. Matej (Istra) 5. lipnja 1917.

Božo Dubrović, nadučitelj.

Književnost.

Kratek odgovor prof. Suherju. Ker imava oba le dobro stvar t. j. pojasnitev pojmov — pred očmi in ker nam obeta avtor v svojem II. delu še marsikatero pojasnilo, se bova lahko hitro in lepo pobotala. Z ozirom na to, da ne namerava več odgovarjati, se omejim na prav kratke opazke. — Pred vsem bi želel, da se pouk o simetrijskih likih in simetralah prestavi iz nižje stopnje ljudske šole na višjo. Koristno bo tudi navodilo, kako naj učenci s pridom rišejo rastlinske in geometrijske ornamente, ki so posebno važni za stavbne obrtnike in slikarje. — Da pa ni najmodernejšje vedno najboljše, nam priča posebno gonja o peterih formalnih stopnjah, ki so nedavno vzdignile toliko nepotrebnega prahu in je še le odlični pedagog in ravnatelj Bežek napravil prave ojnice za nje.

Podobno sodbo je napravil drugi sloveči strokovnjak in ravnatelj velikega zavoda o pretiranem risanju po naravi, trdeč, da učenci ne znajo več risati, odkar le slikajo po naravi, ker to delo je večinoma površno in nikdar popolnoma natančno. Torej tudi tukaj velja star pregovor: Srednja pot je najboljša. Prerisovanje (seveda ne mehanično) ima tudi svojo veljavo, kajti slavna dela Raffaella, Michelangela, Rubensa in še več drugih, bodo vedno vzorci bodočim umetnikom. Mnogo samostojnosti se pa tudi zahteva od učenca, ako učitelj en del ornamenta nariše na tablo, celoto pa izvrši učenec na papirju in sicer umevno v zmanjšanem merilu. V nižjih razredih imamo navadno veliko število učencev, tako da učitelju ni mogoče dati vsakemu učencu drug predmet za risanje po naravi in nehoti bodo slabejši učenci pogledali, kako to delajo boljši in potem jih bodo posnemali. Ali ni to tudi prerisovanje? — V obče zbirka nima preveč risb (zglede), ali nekatere so pretežke za določeni razred.

„Slovana“. 4. in 5. števika sta izšli v skupnem zvezku. Kakor marsičesa, tako je kriva vojska tudi tega, da se je ta dvojna številka „Slovana“ zakasnila. Tovarna namreč ni mogla pravočasno napraviti papirja. Zdaj ga imamo dovolj za vse leto in izideta prihodnji številki (6. in 7.) v začetku avgusta in naslednje potem redno.

Sprejemajo se novi naročniki in vabijo najvludneje na naročbo. Pridobivajte novih naročnikov, širite „Slovana“! Prva številka „Slovana“, ki je pošla, bo kmalu natisnjena in jo pošljemo takoj po izidu vsem naročnikom, ki je še niso prejeli.

Tudi vsem novim naročnikom bomo še lahko postregli z vsemi letošnjimi številkami. — Upravništvo „Slovana“.

Razgled.

Novi jugoslovanski socialistični listi. V Ljubljani je začel dne 15. t. m. izhajati dnevnik „Naprej“ glasilo jugoslovanske socialnodemokratske stranke. — Hrvatski socialisti so pričeli izdajati 13. t. m. v Zagrebu tednik „Sloboda“ kot socialistično glasilo. — V Sarajevu je pričel s 1. julijem zopet izhajati list bosanskih socialistnih demokratov tednik „Glas Slobode“.

Hrvatska država. Pod tem naslovom je začel izhajati v Zagrebu nov dnevnik kot glasilo Starčičeve stranke prava.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Radivoj Korene.

Last in založba „Zaveze avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva“.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica „Učiteljskega konvikta“ v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 30. junija 1917 K 135.738-53

Uradne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 1/26. do 1/26. ure popoldne.

Knjigoveznica

Anton Janežič

Ljubljana

Florijanska ulica 14

še priporoča sl. šolskim vodstvom in gg. učiteljem za izvrševanje vseh v knjigoveško stroko spadajočih del.

Kupim bukovo oglje in drva od enega vagona naprej.

Prosim za ponudbe. — Plačilo naprej.

JAKOB TAVČAR

trgovec z ogljem in drvami

T R S T. Centrala: Via Zaccaria 3. T R S T.

Največja slovenska hranilnica!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

je imela vlog koncem leta 1916 . . . . . K 55,000.000—
hipotečnih in občinskih posojil . . . . . „ 30,600.000—
rezervnega zaklada . . . . . „ 1,500.000—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje najvišje po

4%

večje in nestalne vloge pa po dogovoru.

Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo

c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5%, izven Kranjske pa proti 5 1/4% obrestim in proti najmanj 1% oziroma 3/4% odplačevanju na dolg.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno

Kreditno društvo.

Št. 1277.

Razpis služb.

Na mestni slovenski dekliški osemrazrednici v Ljubljani je vsled razpisa c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 12. julija 1917 stalno popolniti pet nanovo kreiranih službenih mest s sistemiziranimi službenimi prejemki.

Pri podelitvi teh učnih mest pridejo vpoštev zgolj le učiteljice.

Prosilkam za omenjena učna mesta je pravilno opremljene prošnje po predpisani službeni poti vlagati pri c. kr. mestnem šolskem svetu ljubljanskem

najkasneje do 5. avgusta 1917.

Zakasnele ali pa pomanjkljive prošnje se pri oddaji služb ne bodo vpoštevale.

C. kr. mestni šolski svet ljubljanski, dne 17. julija 1917.

Št. 1277.

Razpis služb.

Na mestni nemški dekliški osemrazrednici v Ljubljani je vsled razpisa c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 12. julija 1917 pod št. 4317 stalno popolniti troje nanovo kreiranih službenih mest s sistemiziranimi službenimi prejemki.

Pri podelitvi teh učnih mest pridejo vpoštev zgolj le učiteljice.

Prosilkam za omenjena učna mesta je pravilno opremljene prošnje po predpisani službeni poti vlagati pri c. kr. mestnem šolskem svetu ljubljanskem

najkasneje do 5. avgusta 1917.

Zakasnele ali pa pomanjkljive prošnje se pri oddaji služb ne bodo vpoštevale.

C. kr. mestni šolski svet ljubljanski, dne 17. julija 1917.